

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/289/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2711207590
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2711207590.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, L., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpená HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, o zaplatenie 3.138,89 eura s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Skalica zo dňa 18. septembra 2012 č. k. 2C/59/2012-61, v časti o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e** .

Žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením prvostupňový súd konanie zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie konania žalobcom, žalobcovi vrátil súdny poplatok za návrh a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej a ani vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Súd uznesenie v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania odôvodnil aplikáciou § 146 ods. 2 O.s.p. voči žalovanej a aplikáciou § 150 O.s.p. voči vedľajšiemu účastníkovi. V uznesení uviedol, že vzhľadom na obsah podania vedľajšieho účastníka je zrejmé, že v čase, kedy právny zástupca združenia oznámil vstup združenia do konania, nemal žiadnu vedomosť o predmete konania, keď zároveň spolu s oznámením o vstupe do konania požiadal aj o zaslanie návrhu na začatie konania. Ak by si vedľajší účastník chcel uplatňovať trovy právneho zastúpenia pozostávajúce z úkonu právnej služby-príprava a prevzatie právneho zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, tento úkon nie je v konaní úkonom preukázaným (keďže vedľajší účastník, resp. jeho právny zástupca ešte nebol oboznámený s predmetom sporu, nebol mu zaslaný návrh na začatie konania a teda ani nemohol kvalifikovane prebrať zastúpenie v konkrétnej veci) a trovy, ktoré by mali vedľajšiemu účastníkovi takto vzniknúť, nemožno hodnotiť ako účelne vynaložené. Náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi súd nepriznal s poukazom na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v tom, že podanie vedľajšieho účastníka, ktorým oznámil vstup do konania sa z hľadiska právneho zdôvodnenia nelíši od iných podaní vo veľkom množstve prípadov.

Proti tomuto uzneseniu, v časti výroku o náhrade trov konania podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie vedľajší účastník na strane žalovanej, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobcovi uloží povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, alebo aby odvolací súd uznesenie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vedľajší účastník odvolanie odôvodnil tým, že súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania nesprávne aplikoval ustanovenie § 150 ods. 1. Súd mal v tomto prípade o trovách konania rozhodnúť podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. a zistiť, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či žalobca svojim nedôvodne podaným návrhom nezavinil, že konanie

sa muselo zastaviť. Tým, že žalobca zobral žalobu v celom rozsahu späť, zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie žalovaného. Odvolateľ poukázal na to, že Spotrebiteľské združenie OSA bolo založené za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Prejednávaná vec je typickým spotrebiteľským sporom. Vedľajší účastník spolu s oznámením o vstupe vzniesol aj námietku premlčania, pričom táto nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu. Námietka premlčania je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávných predpisov. Bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých žalobca vymáhal premlčané nároky. Vedľajší účastník považuje za odporujúce zásade rovnosti podmienok v súdnom procese, zásade spravodlivosti súdneho procesu, ale aj dobrým mravom, aby žalobca so silným ekonomickým zázemím, ktorý žaluje spotrebiteľov obvykle žijúcich často na hranici existenčného minima, o zaplatenie premlčaných nárokov z neplatných spotrebiteľských zmlúv, súd priznával v týchto konaniach s rovnakým základom právo na náhradu trov právneho zastúpenia a občianskemu združeniu pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére a konajúcemu výlučne na prospech spotrebiteľa, ktorý nemá a zväčša si ani nemôže dovoliť právneho zástupcu, právo na náhradu trov právneho zástupcu nepriznal a tým mu fakticky odňal základné procesné právo na zastúpenie advokátom. Spochybnením opodstatnenosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zahŕňajúceho okrem iného aj princíp rovnosti zbraní. Vedľajší účastník ďalej poukazuje na konkrétne rozhodnutia, uznesenia rôznych krajských súdov z celého Slovenska, v ktorých mu bolo v podobných prípadoch priznané právo na náhradu trov konania a na čl. 47 Charty základných práv EÚ, podľa ktorého zásada účinnej súdnej ochrany sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby. Z uvedeného vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

K doručenému odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril žalobca prostredníctvom právneho zástupcu, navrhol napadnutý výrok o trovách konania potvrdiť a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 81,86 eura. Žalobca zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, samotné združenie má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, má pritom možnosť využívať aj podporu ministerstva. Žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/26/2012 a sp. zn. 3CoB/259/2011, právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je potrebné posúdiť ako neúčelné a nadbytočné. Žalobca poukázal tiež na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z.z. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, jeho paušálnym vstupom do konania sa iba zbytočne navyšujú trovy konania. Žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/141/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/91/2012 a sp. Zn. 16Co/100/2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/35/2012 a sp.zn. 13Co/40/2012.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - žalobcom (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods.1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je vedľajším účastníkom napadnutá časť náhrady trov konania, ktoré mu neboli priznané..

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal dňa 14.11.2011 na súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 3.138,89 eura s príslušenstvom, ktoré v žalobe bližšie špecifikoval a navrhoval priznať mu náhradu trov konania. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vstúpilo do konania podaním doručeným súdu dňa 24.04.2012 (č.l. 26) ako vedľajší účastník na strane žalovanej. Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka bolo žalobcovi doručené dňa 3.9.2012 (č.l. 53). Podaním doručeným súdu 17.9.2012 zobral žalobca žalobu späť bez uvedenia dôvodu (č.l.38). Súd uznesením zo dňa 18.9.2012 konanie zastavil, žalobcovi vrátil súdny poplatok za návrh a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Vedľajší účastník v odvolaní namietal skutočnosť, že mu trovy konania neboli priznané a súd mal správne o trovách konania rozhodnúť tak, že ich mal vedľajšiemu účastníkovi priznať podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., pretože žalobca zavinil, že konanie sa muselo zastaviť.

Podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak sú tu dôvody vhodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať.

Cit. ust. § 146 ods. 1 vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre posúdenie náhrady trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok (právo). Ide teda o prípady, kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Vo všeobecnosti podľa uvedeného ustanovenia súd rozhoduje v prípade, ak si účastníci konania do zastavenia konania náhradu trov konania neuplatnia, nevzniknú im, vzdajú sa tohto práva. Ustanovenie §146 ods. 2 potom ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Preto ak vzal žalobca návrh späť bez uvedenia dôvodu, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p.), že zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Podmienky pre aplikáciu vety druhej cit. ust. § 146 ods. 2 O.s.p. v danom prípade splnené neboli, keďže k späťvzatiu návrhu nedošlo pre správanie sa žalovanej. Povinnosťou súdu je však v prípadoch, keď rozhoduje o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 2 posudzovať aj účelnosť, resp. neúčelnosť vynaložených trov konania, analogicky podľa cit. ust. § 142 ods. 1 O.s.p, pretože vynaložené trovy na uplatnenie alebo bránenie práva musia byť vynaložené vždy účelne.

Podľa názoru odvolacieho súdu náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi nemala byť priznaná, pretože nejde o účelné bránenie práva, t.j. súd prvého stupňa o náhrade trov konania v tomto prípade rozhodol správne. Vedľajší účastník podaním doručeným súdu dňa 24.4.2012 len oznámil, že vstupuje do už začatého konania, požiadal o doručenie žaloby a síce vzniesol námietku premlčania, ale len vo všeobecnosti, bez bližšieho zdôvodnenia, prečo je tomu tak v danej veci. Žiadne iné úkony vedľajší účastník vo veci nerobil, pretože žalobca ihneď potom, ako mu súd doručil oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, zobral žalobu v celom rozsahu späť a súd ani nestihol žalobu vedľajšiemu účastníkovi doručiť. Nemožno preto hovoriť o tom, že vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia, pretože sa so žalobou neoboznámil, vec neštudoval, nepripravoval sa na ňu, zastupovanie v tejto konkrétnej veci neprevzal. Do spisu zaslal len paušálne podanie, v ktorom oznámil vstup do konania, podanie označil spisovou značkou a menom žalovanej a vo všeobecnosti vzniesol námietku premlčania. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník vstúpil do súdneho konania, ale konkrétne kvalifikované právne úkony do späťvzatiu návrhu právnym zástupcom vedľajšieho účastníka urobené neboli. Ak vedľajší účastník zastúpený advokátom do späťvzatiu neurobil žiadne účelné kroky na ochranu práv žalovaného, potom z hľadiska § 142 ods. 1 O.s.p. nie je možné konštatovať oprávnenosť nároku vedľajšieho účastníka na náhradu trov právneho zastúpenia, ak vedľajší účastník, jeho právny zástupca, neurobil žiadne účelné úkony na ochranu práv žalovanej ako spotrebiteľa.

Vecne správne uznesenie súdu prvého stupňa bolo preto podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdené.

V odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči vedľajšiemu účastníkovi, ale odvolací súd žalobcovi náhradu trov konania podľa § 150 O.s.p. nepriznal.

Vo všeobecnosti nepriznať trovy konania podľa § 150 O.s.p. je možné len výnimočne a v prípade, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na strane účastníkov, pričom má súd vychádzať z posúdenia všetkých okolností v danej veci. Pri skúmaní, či dôvody hodné osobitného zreteľa existujú, súd prihliada k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania, je pritom potrebné zohľadniť nie len pomery toho, kto by mal nahradiť trovy konania, ale je nutné zväžiť, ako by sa takéto rozhodnutie dotklo predovšetkým na majetkových pomeroch oprávneného účastníka. Významným z hľadiska aplikácie § 150 O.s.p. sú rovnako okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, postoj účastníkov konania v priebehu konania a ďalšie skutočnosti.

V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu existujú dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré súd žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, spočívajúce v okolnostiach, za ktorých žalobca žalobu podával a domáhal sa ňou práva na zaplatenie istiny a príslušenstva. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti zrejmé, že žalobca podáva žaloby v mnohých veciach, v ktorých nadobudol pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávok (založenej v spise), pričom pohľadávky boli premlčané (čo sa zrejme odrazilo na odmene za nadobudnuté pohľadávky uvedenej v pripojenej zmluve). Žalobca postupuje v konaniach, do ktorých vstupuje vedľajší účastník rovnako, po vstupe vedľajšieho účastníka zoberie žalobu späť v celom rozsahu. Keďže vedľajší účastník namieta len premlčanie nároku žalobcu vo všetkých takýchto konaniach, je možné z takéhoto postupu vyvodiť záver, že žalobca berie žaloby späť z dôvodu vznesenej námietky premlčania. Žalobca teda začína konania často s rizikom vznesenia námietky premlčania zo strany žalovaného alebo vedľajšieho účastníka a s rizikom, že bude v konaní neúspešný. Žalobca napriek uvedenému žaloby podáva opakovane a pri podávaní rovnakých, vzorových žalôb sa necháva vždy zastupovať právnym zástupcom (rovnako ako vedľajší účastník). Ak teda nebola priznaná náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi z dôvodu, že trovy neboli vynaložené účelne a z dôvodov osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ako to správne odôvodnil súd prvého stupňa, potom je správne, v súlade so zásadou spravodlivosti nepriznať ani trovy odvolacieho konania žalobcovi, za úkon právnej služby vyjadrenie k odvolaniu podané právnym zástupcom žalobcu, pretože ide o podanie, ktoré v rovnakých prípadoch žalobca podáva opakovane a mení len spisovú značku a meno žalovaného (samozrejme vo veciach kde súdy rozhodujú tak, ako v tomto prípade) a rovnako, ako vedľajší účastník sa necháva pri takomto úkone zastúpiť právnym zástupcom, hoci vyjadrenie k odvolaniu by už po množstve rozhodnutých vecí rovnakým spôsobom mohol podať samotný žalobca.

Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.